

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 164/2008
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Συνεδρίαση της 1^{ης} Απριλίου 2008

Σύνθεση:

Προεδρεύων:

Πασχάλης Κισσούδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους,
κωλυομένου του Προέδρου του Τμήματος Αντιπροέδρου του
Ν.Σ.Κ. Γεωργίου Πουλάκου.

Μέλη:

Νικόλαος Μαυρίκας, Νικηφόρος Κανιούρας,
Ιωάννης Τριάντος, Αλέξανδρος Καραγιάννης,
Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Ασημίνα
Ροδοκάλη, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Νομικοί
Σύμβουλοι.

Εισηγητής:

Ανδρέας Χαρλαύτης, Νομικός Σύμβουλος.

Αριθ. ερωτήματος :

Υπ' αριθ. πρωτ. 5974/4-1-2008 έγγραφο της Περιφέρειας
Στερεάς Ελλάδας, Γενική Δ/ση Περιφέρειας, Δ/ση
Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομού Ευρυτανίας.

Περίληψη Ερωτήμ.:

Εάν είναι νόμιμη η εκ μέρους του Δήμου Κ. Ευρυτανίας
αξιοποίηση του περιελθόντος σ' αυτόν κτηρίου του μη
λειτουργούντος πλέον (από του σχολικού έτους 1990-1991)
Γυμνασίου της τέως Κοινότητας Α.Τ. Ευρυτανίας.

Επί του άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής :

Ι.Α. Στο άρθρο 5 παρ. 1, 4 και 16 του ν. 1894/1990 Για την Ακαδημία Αθηνών και άλλες εκπαιδευτικές διατάξεις (Φ.Ε.Κ. Α' 110), όπως η παρ. 1 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 2009/92 (Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις (Φ.Ε.Κ. 18^Α) και η παρ. 16 προστέθηκε με το άρθρο 31 παρ. 2 του ίδιου Νόμου 2009/1992, ορίζεται ότι :

«1. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των εφορειών όλων των δημόσιων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και τα σχολικά κτίρια, για τα οποία έχουν συνταχθεί πρωτόκολλα οριστικής παραλαβής, με τα οικόπεδά τους, μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στην περιφέρεια στην οποία βρίσκονται τα αντίστοιχα ακίνητα.....

4. Η σχολική περιουσία και οι πρόσοδοί της προορίζονται αποκλειστικά, για τη λειτουργία σχολικών μονάδων του εκπαιδευτικού συστήματος. Οι πρόσοδοι χρησιμοποιούνται και για την εξυπηρέτηση της σχολικής περιουσίας. Η κινητή σχολική περιουσία μπορεί να ανακατανέμεται από τον αντίστοιχο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στις σχολικές μονάδες της περιοχής του. Αν παύσει η λειτουργία σχολικών μονάδων, ο αντίστοιχος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, με απόφαση του συμβουλίου του, καθορίζει τον τρόπο χρήσης των διδακτηρίων και εκμετάλλευσης της σχολικής περιουσίας, τα ενδεχόμενα έσοδα της οποίας διατίθενται για την επισκευή και συντήρηση του διδακτηρίου, την εκτέλεση των όρων διαθηκών και κληροδοσιών, τη χρηματοδότηση της λειτουργίας και των μικροεπισκευών και τη συντήρηση διδακτηρίων άλλων σχολικών μονάδων του ίδιου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή και για τη χρηματοδότηση πολιτιστικών εκδηλώσεων. Η χρήση των διδακτηρίων αυτών και η εκμετάλλευση της περιουσίας τους κατά τον πιο πάνω τρόπο δεν πρέπει να αποκλείει την τυχόν επαναλειτουργία τους. Τα σχολικά κτίρια χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση κάθε είδους εξετάσεων με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων....

16. Όλα τα ακίνητα, τα οποία μεταβιβάζονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου βαρύνονται με δουλεία υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία συνίσταται στη

χρησιμοποίησή τους, μόνο για τη στέγαση σχολείων ή μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης ή λαϊκής επιμόρφωσης, κατά τα οριζόμενα κάθε φορά με αποφάσεις των οικείων νομαρχών. Σε περίπτωση που παύσει η λειτουργία τέτοιων σχολείων ή μονάδων στην περιοχή καθενός συγκεκριμένου ακινήτου, η χρήση του ορίζεται κάθε φορά με εισήγηση του οικείου Ο.Τ.Α. και απόφαση του οικείου νομάρχη».

II.A. Από τις διατάξεις που μνημονεύθηκαν προκύπτουν τα εξής : Με το εδάφιο β΄ της παρ. 4 και το εδάφιο α΄ της παρ. 16 του άρθρου 5 του Ν. 1894/1990 τίθενται περιορισμοί στη χρήση των περιερχομένων στους Δήμους και στις Κοινότητες σχολικών κτηρίων, συνιστάμενοι στη χρήση των κτηρίων είτε αποκλειστικώς για στέγαση σχολείων ή μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης ή λαϊκής επιμόρφωσης είτε για χρήση εκ της οποίας τα έσοδα θα διατίθενται προς χρηματοδότηση της επισκευής ή συντήρησης διδακτηρίων ή σχολικών μονάδων του οικείου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή για τη χρηματοδότηση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Οι παραπάνω περιορισμοί διασπώνται από το εδάφιο β΄ της παρ. 16 του άρθρου 5 του Ν. 1894/1990 (η οποία προστέθηκε με τη νεώτερη διάταξη του άρθρου 31 παρ. 2 του ν. 2009/1992), σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση παύσεως της λειτουργίας του σχολείου ή της σχολικής μονάδος η χρήση του, μη χρησιμοποιούμενου πλέον ως διδακτηρίου, κτηρίου μπορεί να διατίθεται για άλλους σκοπούς έπειτα από εισήγηση του οικείου Ο.Τ.Α. και απόφαση του οικείου Νομάρχη και ήδη Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, από τον οποίο εποπτεύεται ο Ο.Τ.Α., κατ' άρθρα 148 επόμενα του Δ.Κ.Κ., Ν. 3463/2006 (Σχετ. οι υπ' αριθ. 197/2004 και 197/2006 γνωμοδοτήσεις Ν.Σ.Κ.).

Η παραπάνω χρήση και διάθεση των εξ αυτής εσόδων, εφ' όσον η νεώτερη διάταξη δεν ορίζει κάτι σχετικώς, δεν υπόκειται στους περιορισμούς της παρ. 4 εδ. β΄ του άρθρ. 5 του ν. 1894/1990.

B. Μειοψήφησαν οι Νομικοί Σύμβουλοι Νικηφόρος Κανιούρας, Αλέξανδρος Καραγιάννης και Ιωάννης Διονυσόπουλος (ψήφοι τρείς) οι οποίοι εξέφρασαν την γνώμη ότι με τη νεώτερη διάταξη του εδ. β΄ της παρ. 16 του άρθρου 5 Ν. 1894/1990 διαφοροποιήθηκε μόνο η διαδικασία αλλαγής της χρήσεως του ακινήτου πρώην διδακτηρίου, οι περιορισμοί όμως της παρ. 4 εδ. β΄ του άρθρου 5 Ν. 1894/1990 δεν θίγονται με την νεώτερη διάταξη, διατηρουμένης δηλ. της

υποχρέωσης του Ο.Τ.Α. να διαθέτει τα εκ της χρήσεως του ακινήτου έσοδα για τους σκοπούς της παρ. 4, εδ. β', άρθρου 5 Ν. 1894/1990.

III. Σύμφωνα με τα παραπάνω το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι είναι νόμιμη η εκ μέρους του Δ.Κ. Ευρυτανίας αξιοποίηση κατά το δοκούν περιελθόντος σ' αυτόν κτηρίου, μη λειτουργούντος πλέον ως δημοσίου σχολείου. Τα εκ της ως άνω χρήσεως έσοδα μπορούν να διατίθενται χωρίς τους περιορισμούς του β' εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 5 Ν. 1894/1990 (πλειοψ.)

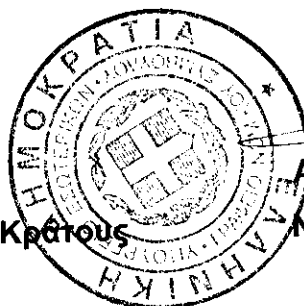
Θεωρήθηκε

Αθήνα 8.4.2008

Ο Προεδρεύων

Πασχάλης Κισσούδης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Χαρλαύτης

Νομικός Σύμβουλος